

Személyi sérüléssel kapcsolatos károk kezelése

Lilli Róbert
Pásztor Gábor
Zubor Zoltán

XX. Altenburger Gyula Szimpózium, 2010. május 15.

Fölvezetés

- Témavizsgálat a kgfb-s személyi sérüléssel kapcsolatos károk kezelésével kapcsolatban (2008. június – 2009. április).
- Belső összegző jelentés és előterjesztés → (többek között) legyen ajánlás (2009. október) (publikus változata a honlapon; 2009. november).
- Az ajánlástervezet szakmai vitára bocsátása: MABISZ, MAT, Könyvvizsgálói Kamara (2009. december).
- Összes biztosíték kicsapva → legyen szakmai konzultáció (MABISZ, MAT).
- Eddig 6 megbeszélés (MABISZ 12; MAT 2; felügyelet 9); 9 ajánlástervezet verzió.

Az ajánlástervezet fejezetei

1. Az ajánlás célja és hatálya (1)
2. A felelősségbiztosítás célja a személyi sérüléssel káros esetekben; követendő hozzáállás (2)
3. Szervezet, személyek (0)
4. Kárnyilvántartási alapelvek (0)
5. Statisztikai háttérbázis; jogcímek; elemzések (0)
6. Függőkár-tartalék (0)
7. Járadéktartalék (1?)
8. A személyi sérülése kárigények, járadékok megváltása (3)

XX. Altenburger Gyula Szimpózium, 2010.
május 15.

Függőkár-tartalékok

Tartalék rendelet 8.§ (2):

„...A tételes függőkár tartalékot a mérleg fordulónapján a tárgyévben bekövetkezett káreseményekre úgy kell megállapítani és képezni, hogy az szerződésenként, egyedileg fedezetet nyújtson a várhatóan felmerülő kárkifizetési ráfordításokra...”

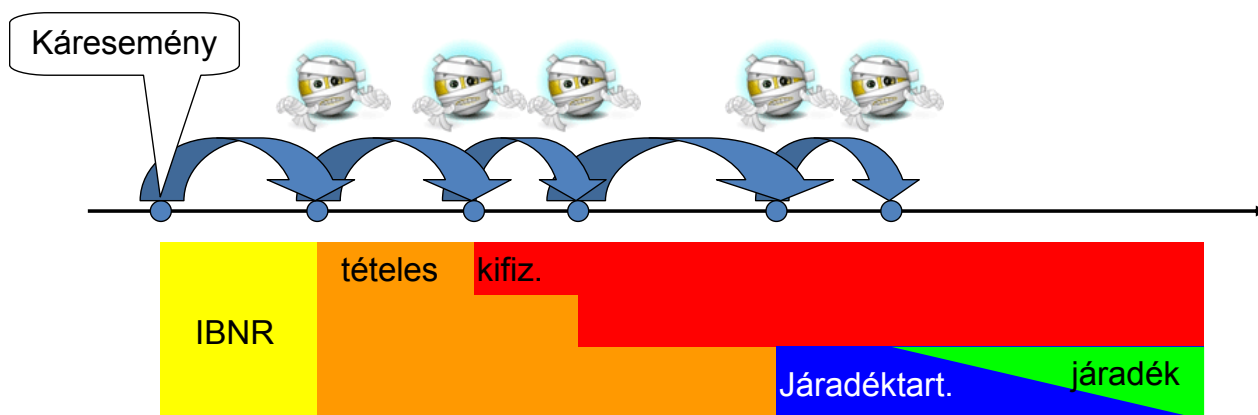
Ajánlás 5. fejezet:

„A személyi sérüléssel káros végleges kárfölhasználásának még nagyságrendileg pontos becslése sem várható el mindig, minden egyes kár esetében.”

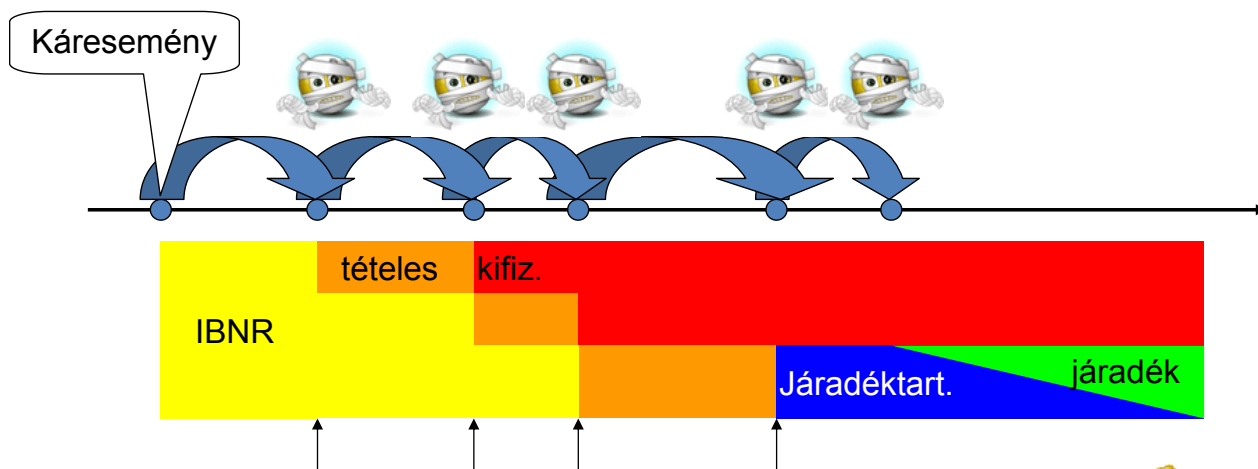
XX. Altenburger Gyula Szimpózium, 2010.
május 15.

Egy káresemény

XX. Altenburger Gyula Szimpózium, 2010. május 15.

Egy káresemény

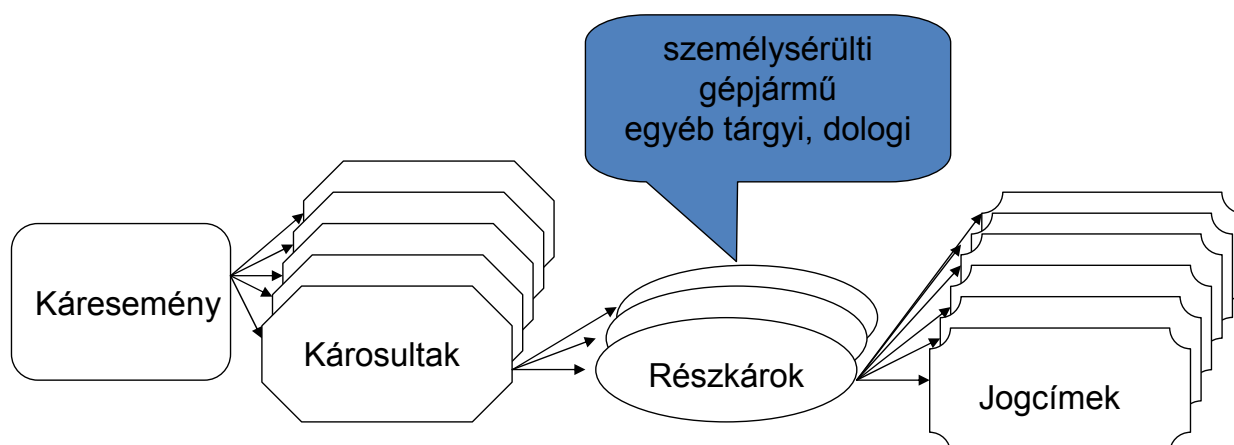
Új bejelentések, vagy kárigény módosítások?
Egy károsult, vagy több károsult?

....

XX. Altenburger Gyula Szimpózium, 2010. május 15.

Kár szétbontása

- Rögzíteni kell, melyik részhalmazt tekintjük külön bejelentésnek.
- Bejelentésig IBNR
- Bejelentést követően tételes függőkár-tartalék
- Induló/kezdeti/nyitó tételes függőkár-tartalék

XX. Altenburger Gyula Szimpózium, 2010.
május 15.

Járadéktartalék

- Általános piaci gyakorlat: egy 0-nál nem nagyobb (technikai jellegű) technikai kamattal és (eltolt) néphalandósággal.
- A járadékosok életkilátásai jobbak a néphalandóságnál, de nincs „publikus” járadékos halandósági tábla.
- Technikai kamatláb maximális mértékéről szóló rendelet. Mi a technikai kamat? Mi lehet maximum 0%? Józan ésszel mi várható el (ami azért prudens is)?
- Technikai jellegű technikai kamat használata – ennél bonyolultabb a helyzet.
- A járadékemelések problémája. Miért ilyen visszafogott? A múlt folytatódik? És ha még múltam sincs?
- A járadékemelések és a befektetési hozam kapcsolata? Föltételezhető-e, hogy a hozamok mindig fedezetet nyújtanak a járadékemelésekre? Vagy miféle összefüggés föltételezhető?

XX. Altenburger Gyula Szimpózium, 2010.
május 15.

A biztosítók nézőpontja: felelősségi járadéktartalék

Megegyeztünk!

Részletesebben

- A járadékosok kisebb halandóságát valószínűleg **X év koreltolással** fogjuk kompenzálni. Van esély arra, hogy MABISZ szinten esetleg lesznek adatok
- Érdemben nem változik a „0” technikai kamat hozzáállás, de **elvárt a feltételezés megalapozottságának** vizsgálata/indoklása a lényeges tényezők és rendelkezésre álló adatok figyelembe vételével (emelések, állapotváltozás stb.)
- Van adat arra, hogy **az emelésekre nagyjából fedezetet nyújtanak a hozamok.**
- A becslési módszerek rendszeres felülvizsgálata, finomítása elvárt.

Járadékmegváltás- alapvetések (felügyelet)

- A megváltás mindkét fél számára pozitív értékkel bíró opció (nem kötelező).
- A megváltásnál a járadékos eladja a járadék alapján számára folyósítandó jövőbeni bevételeket egy egyszeri összeg fejében.
- Ezen viszonylatban a károsult a fogyasztó, a biztosító a „kereskedelmi gyakorlat megvalósítója”.
- A megváltandó járadék „valós” értéke amit a piacon a szóban forgó járadékért cserébe lehetne kapni (vagy amennyiért egy biztosító maga átvállalná az adott járadékkal kapcsolatos kötelezettségeket). Csak becsülni lehet mindenféle föltételezésekkel.

XX. Altenburger Gyula Szimpózium, 2010.
május 15.

Járadékmegváltás – fogyasztóvédelmi elvárások (felügyelet)

- Lehet alkudni, csak a fogyasztó legyen tisztában, hogy miről alkuszik: pontosan miről mond le, és az mennyit ér. (Ez nem jelenti föltétlenül a járadékmegváltások végét!)
- Csak akkor legyen megváltás, ha a fönti kérdés megválaszolható. (Végleges állapot, már megállapított járadék – elkülönülten.)
- Bizonyos járadékosoknál ne legyen megváltás (pl. nem cselekvőképes, önellátásra nem képes, későbbi megélhetése valószínűsíthetően nem biztosított).

XX. Altenburger Gyula Szimpózium, 2010.
május 15.

A biztosítók nézőpontja: egyezségek, járadékmegváltás

A Felügyelet által elvárt új modell

- A biztosító és a károsult egyezkedése csak akkor elfogadható, ha a felek minden kárigény tételre/jogcímre külön összegben egyeznek meg – „mindenre egy összegben” típusú egyezség ne legyen.
- Ha adott egy havi járadék típusú személyi sérüléssel kártétel (pl. kulturális többlet költség: 3 000 Ft/hó) tegyük fel hogy ez az adott kártétel „megfelelő” havi járadék típusú kompenzációja
- Számoljuk ki a járadék várható jelenértékét, ezzel megkaptuk az adott kártétel „megfelelő”/”helyes” egyösszegű kompenzációját a járadék valós értékét.
- A biztosító a járadék várható jelenértékét és (prudens) feltételezéseit (kamatok, halandóság, állapotváltozás stb.) mutassa meg a károsultnak /üggyvédnek az alku megkezdése előtt

A biztosítók kérdései 1.

- Valóban szükség van az általános egyösszegű egyezségek megszüntetésére? Biztos hogy ez a forma nem nyújt „megfelelő” kompenzációt?
- Meghatározható pontosan mekkora havi kulturális többletköltség a „megfelelő” kompenzáció? Állandó ez az összeg?
- Biztosan helyes feltételezni hogy a kialkudott/megítélt járadéktétel éppen „megfelelő” kompenzáció volt?
- Biztosan helyes feltételezni, hogy a károsult értékelési rendszerében a járadék és egyösszegű kompenzáció közti átváltási módszer megegyezik a várható jelenérték számítás módszerével?
(Lehet hogy a károsult által várt egyösszegű tőke az „igazi” ill. „megfelelő” kompenzáció a károsult számára és a havi járadék igény ettől csak „gyengén” függő érték)?

A biztosítók kérdései 2.

- Mi indokolja a Felügyeleti beavatkozás szükségességét?
Tényleg nagy számban problémák vannak a járadékok megváltása illetve az összevont egyösszegű egyezségek körül?
- Valóban szükség van a járadékok megváltási értékének emelésére a „megfelelő” kompenzációhoz?
- Meghatározható a „megfelelő” kompenzáció és egy havi járadék tőkeértéke egyetlen értékkel?
- Miért méltányos ha csak a biztosító van hátrányos helyzetben az alku során? Hogyan segíti ez a csalások kiszűrését?
- Mennyiben segíti a modell a gyors kárrendezést ?

Három megállapítás

- Az egyezségek részletes tartalmára és a megváltási összeg számítására javasolt **tiszta elméleti**, pénzügyi-matematikai **modell alkalmazhatósága kérdéses, sok a rosszul definiálható és/ vagy szubjektív elem**
- a ptk. által előírt kártérítési kötelezettség alapelve a **„megfelelő”** (leginkább a károsultnak megfelelő) **kompenzáció** járadék megváltás esetén ez **nem egyértelműen azonos a tökéletes elméleti piacon érvényesülő pénzügyi-matematikai szempontból korrekt átváltással**, több résztétel esetén pedig nincs előírás arra, hogy egy összegben nem lehet megegyezni
- Megkérdőjelezhetőnek tűnik a Felügyelet megfelelő jogi felhatalmazása a ptk. szabályokon túli szabályok (a megállapodásra vonatkozó korlátozások) előírására a biztosítók és károsultak jogviszonyában

A biztosítók által elfogadott jelenlegi modell

- Ha adott egy **károsult** és egy kompenzációra kötelezett **biztosító**
- Segítse a károsultat az érdekének képviselőjében **ügyvéd** és végső esetben **a bíróság**
- Ha egyezés születik azt értelmezzük a károsult és a biztosító számára is elfogadott „megfelelő” kompenzációnak
- A ptk.-ban lefektetett szabályok (intézményrendszer, kártérítési szabályok) mellé nem szükségesek újabb szabályok

A modell jelenleg is működik

A károsult megtévesztéséhez az ügyvéd közreműködése kell

A modell az ügyvédekre vonatkozó normák előírásával javítható

Információ többlet a biztosító és a károsult oldalán is van